

Globaali terveysturvallisuusohjelma –

Global Health Security Agenda

VISIO:

**KOHTI TURVALLISTA MAAILMAA,
JOSSA TARTTUVIEN TAUTIEN
AIHEUTTAMAT MAAILMANLAAJUISET
TERVEYSUHKAT ON TORJUTTU.**

MIKSI?

Tarttuvat taudit eivät ole vain paikallinen terveysuhka, vaan ne ovat riski myös kansainväliselle terveysturvallisuudelle. Kansallinen monialainen yhteistyö ja varautuminen ovat avainasemassa tarttuvien tautien tehokkaassa torjunnassa, mutta tarvitaan myös terveydenhuollon ja varautumisen vahvistamista.

Maailmanlaajuisia terveysturvallisuusriskejä ovat:

- Uusien mikrobien ja varsinkin eläinperäisten tautien ilmaantuminen ja leviäminen; Matkailun, kaupan ja eläinten muuttovirtojen aiheuttama tautien nopea leviäminen rajojen yli;
- Mikrobilääkeresistenssi;
- Vaarallisten mikrobien tahaton levittäminen sekä varastaminen tai luvaton käyttö

MITEN?

Globaali terveysturvallisuusohjelma toimii kahdella tasolla:

1. Maailmanlaajuisen terveysturvallisuuden ja varautumisen vahvistaminen.
2. Kansallisen ja alueellisen varautumisen parantaminen joko kehittämällä varautumiskykyä omin kansallisin toimin tai avustamalla muita maita.

Yksi terveys- konseptin (OneHealth) mukaisesti ohjelman konkreettiset toimet kohdistuvat epidemioiden ehkäisemiseen, hallinnonalojen väliseen yhteistyöhön, terveysjärjestelmien vahvistamiseen ja kansainvälisten järjestöjen roolin korostamiseen. Nämä konkreettiset toimet on jaettu 11 toimintalinjaan, jotka muodostavat ohjelman ytimen. Ohjelma tukee ja täydentää kansainvälisten järjestöjen työtä.

Tavoitteet:

Ehkäistävissä olevien epidemioiden torjuminen

- Mikrobilääkkeille vastustuskykyisten eliöiden ja uusien eläintautien ilmaantumisen ja leviämisen estäminen sekä elintarviketurvallisuuden kansainvälisen sääntelyn vahvistaminen.
- Kansallisten bioturvallisuus- ja biomateriaalien suojausjärjestelmien vahvistaminen
- Tartuntatautiepidemioiden lukumäärän ja laajuuden rajoittaminen

Uhkien varhainen havaitseminen

- Globaalien, reaaliaikaisten terveysturvallisuusseurannan verkostojen luominen, vahvistaminen ja yhdistäminen.
- Nopean ja läpinäkyvän raportoinnin käytäntöjen vahvistaminen kansainvälisten terveysuhkien yhteydessä
- Uuden diagnostiikan kehittäminen ja laboratoriojärjestelmien vahvistaminen.
- Työvoiman kouluttaminen ja tehokas käyttö terveysturvallisuuden seurantaan.

Nopea ja tehokas toiminta

- Globaalien, hätäkeskusten yhteysverkoston luominen tukemaan monialaista vastatetta biologisiin uhkiin ja riskeihin
- Lääkinnällisten ja muiden vastatoimien saatavuuden parantaminen terveyshätilanteissa.

Monet kumppanimaat osallistuvat terveysturvallisuuden parantamiseen niissä 60 maassa, joissa epidemioiden riski on erityisen suuri. Avun painopiste on Afrikassa.

Ulkoisia GHSA:n maa-arviointeja on kokeiltu menestyksekkäästi viidessä maassa. Arvioinnit ovat osoittautuneet tärkeäksi tekijäksi GHSA-valmiuksien kehittämisessä. Maa-arvioinnit jatkuvat päivitetyn työkalun ja prosessin avulla.

OSAPUOLET

Alankomaat, Arabiemiraattien liitto, Australia, Azerbaidžan, Chile, Espanja, Etelä-Afrikka, Etiopia, Georgia, Ghana, Guinea, Indonesia, Intia, Israel, Italia, Japani, Jemen, Jordania, Kanada, Kenia, Kiina, Kolumbia, Korean tasavalta, Liberia, Malesia, Meksiko, Norja, Pakistan, Peru, Portugali, Ranska, Ruotsi, Saksa, Saudi-Arabia, Sierra Leone, Singapore, Suomi, Sveitsi, Tansania, Thaimaa, Turkki, Uganda, Ukraina, Vietnam, Yhdistynyt kuningaskunta, Yhdysvallat ja Zimbabwe.

Maailman terveysjärjestö WHO, YK:n maatalous- ja elintarvikejärjestö FAO, Maailman eläintautijärjestö OIE, UNISDR, Maailmanpankki, Interpol, Euroopan komissio.

I I TOIMINTAKOKONAISUUTTA:	
Ehkäisy 1:	Mikrobilääkeresistenssi
Ehkäisy 2:	Eläinperäiset taudit
Ehkäisy 3:	Bioturvallisuus ja biomateriaalien suojaaminen
Ehkäisy 4:	Rokottaminen/Immunisaatio
Havaitseminen 1:	Kansallinen laboratoriojärjestelmä
Havaitseminen 2 & 3:	Reaaliaikainen seuranta
Havaitseminen 4:	GHSA-raportointi
Havaitseminen 5:	Työvoiman kouluttaminen ja kehittäminen
Rajoittaminen 1:	Hätäkeskukset
Rajoittaminen 2:	Kansanterveyden yhdistäminen lainsäädäntöön ja monialaiseen nopeaan toimintaan
Respond 3:	Lääketieteelliset vastatoimet ja henkilöresurssien hyödyntäminen

Tämän lisäksi ohjelmaan osallistuu laaja kansalaisjärjestöjen, hyväntekeväisyysäätiöiden ja yksityisen sektorin verkosto.

Ohjelman ohjausryhmässä on 10 maata: Chile, Indonesia, Intia, Italia, Kanada, Kenia, Korean tasavalta, Saudi-Arabia, Suomi ja Yhdysvallat. WHO, FAO ja OIE toimivat ohjausryhmän pysyvinä neuvonantajina. Indonesia on ohjelman puheenjohtaja 2016.

Tavoitteet Suomen puheenjohtajuuskaudelle GHSA:n ohjausryhmässä 2015

- Poliittisen tietouden edistäminen maailmanlaajuisesta terveysturvasta ja sen sisällyttäminen keskeisiin kansainvälisiin prosesseihin
- Terveysjärjestelmien ja, varautumisen vahvistaminen, parempi bioturvallisuus ja biomateriaalien suojaaminen
- Hallinnonalojen välisen terveysturvayhteistyön parantaminen kansainvälisesti, alueellisesti ja kansallisesti
- Kansainvälisten järjestöjen terveysturvaa edistävien toimien edistäminen, ja erityisesti WHO:n kansainvälisen terveysturvassäännösten ja muiden kansainvälisten standardien kansallista toimeenpanon tukeminen
- Menetelmien kehittäminen maiden terveysturvallisuusjärjestelmien ulkoiseen arviointiin sekä arviointimenetelmien ja arvioinneista saatavien kokemusten välittäminen käytettäväksi kansainvälisen terveysturvassäännösten arviointien kehittämistyössä
- Toimintamallien kehittäminen kansainväliseen yhteistyöhön eri ei-valtiollisten toimijoiden kuten filantrooppisten säätiöiden ja kansalaisjärjestöjen kanssa
- Terveysturvallisuusohjelman toiminnallisuuden turvaaminen ja sen painopisteen säilyttäminen konkreettisissa toiminnoissa.

<http://stm.fi/ministerio/kansainvaliset-asiat/ghsa>
www.ghsagenda.org
Seuraa Twitterissä: @GHSagenda
Tietoa liittymisestä: jfo36 @georgetown.edu
GHSagenda SlideSharessa